

Drodzy Dorośli – Rodzice, Opiekunowie, Nauczyciele!

Oddajemy w Wasze ręce zestaw kart MAŁY TR. Bardzo cieszymy się, że Wasze dzieci rozpoczną przygodę z teatrem właśnie od gry TR Warszawa! MAŁY TR to zabawa w teatr dla najmłodszych. TR Warszawa to teatr instytucjonalny, posiadający klasyczną scenę i pełne zaplecze techniczne. Karty gry MAŁY TR w prosty sposób zapoznają dzieci z wielowymiarową machiną teatru – dzieci poznają teatralne zasady działania i tworzenia przedstawienia.

W zależności od tego, z dziećmi w jakim wieku się bawicie lub pracujecie, mogliście otrzymać lub wydrukować z naszej strony internetowej zestaw kart dla Maluchów (2-3 lata), dla Malców (3 - 6 lat) lub Małolatów (7 - 9 lat). Kartami może bawić się jedno dziecko, ale też grupa.

Wszystkie zestawy są oparte na tym samym schemacie. Dziecko poznaje ilustracje, na których znajdują się trzy aspekty teatru przedstawione w układzie ZA SCENĄ (garderoba), NAD SCENĄ (technika teatralna) i NA SCENIE (przedstawienie). Zachęcamy, aby już na etapie poznawania ilustracji z dziećmi wprowadzać teatralne pojęcia. Ilustracje są zróżnicowane pod względem ilości teatralnych szczegółów. Na rewersie kart znajdziecie teatralny słowniczek, który może pomóc Wam w identyfikowaniu ważnych dla zabawy i ilustracji pojęć. Warto przed każdą zabawą wprowadzić wyrazy takie jak: w przypadku pierwszej karty – garderoba, drugiej – światło i dźwięk, trzeciej – przedstawienie i posługiwać się nimi w zabawie. Liczba pojęć do poznania rośnie wraz z wiekiem dzieci, dla których przygotowaliśmy karty.

Na rewersach kart znajdziecie również instrukcje, które pomogą Wam w zabawie z dziećmi. Zostały napisane w ten sposób, aby dzieci, którym przeczytacie karty, mogły na miarę swoich możliwości je zrozumieć i zrealizować. Jeśli dzieci nadal będą miały problem ze zrozumieniem niektórych zadań, pomocą może być teatralny słowniczek oraz ilustracja. To Wy najlepiej znacie swoje dzieci. Jeśli więc uważacie, że słowa lub zadania są za trudne, możecie je pomijać lub upraszczać. Jeśli uznacie je za zbyt łatwe, możecie śmiało modyfikować i dodawać własne teatralne zadania i pojęcia.

Karty gry dla najstarszej grupy – Małolatów – są przeznaczone dla dzieci, które umieją już czytać. Mogą więc bawić się kartami bez pomocy dorosłych! Jeśli jednak chcecie pomagać w zabawie dzieciom, możecie wykorzystać karty i rozwinąć pewne pojęcia nawiązując do podstawy programowej i zagadnień, które dzieci powinny opanować na tym etapie.

Karty gry pośrednio i bezpośrednio odwołują się do podstawy programowej:

1. Pobudzają naturalne zdolności dzieci do zabaw opartych na odgrywaniu.
2. Tłumaczą najmłodszym dzieciom, na czym polega teatr.
3. Zapoznają ze słownictwem związanym z teatrem na różnych poziomach trudności.
4. Dzieci poznają, jakie są teatralne zawody – nie tylko te związane z występowaniem na scenie.
5. Wprowadzają pojęcie kostiumu i maski – czyli elementów charakterystycznych dla pierwszych teatrów.
6. Pokazują dzieciom, w jaki sposób zachowywać się podczas oglądania spektaklu – przygotowują dzieci do odbioru sztuki.
7. W grze nacisk położony jest na twórczą aktywność dzieci – wymyślanie, próbowanie, eksperymentowanie!
8. Dla starszych dzieci wprowadzane są ćwiczenia związane z tworzeniem dialogu, postaci i wymyślaniem historii.

MAŁY TR powstał w duchu pedagogiki teatru, czyli metody, która kładzie nacisk na rozwój teatralnych umiejętności dzieci i czerpanie z wrodzonej każdemu kreatywności. Wierzymy, że karty będą wspaniałym narzędziem na pobudzenie twórczości u małych artystów, ale także wykształcą świadomych widzów teatru!

Życzymy wspaniałej zabawy – zachęcamy do wykorzystywania kart wielokrotnie – za każdym razem dzieci mogą tworzyć nowe postaci i historie.

Zachęcamy także do zapoznania się z działaniami TR Warszawa dla dzieci – warsztatami, zajęciami cyklicznymi i tematycznymi, w których można uczestniczyć w teatrze! Do zobaczenia w TR Warszawa!

Zespół Edukacji i autorki projektu kart:

Anna Kurelska

Anna Rochowska

Ilustracja:

Justyna Frąckiewicz

www.trwarszawa.pl

kontakt: edukacja@trwarszawa.pl

Projekt MAŁY TR dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Maluch

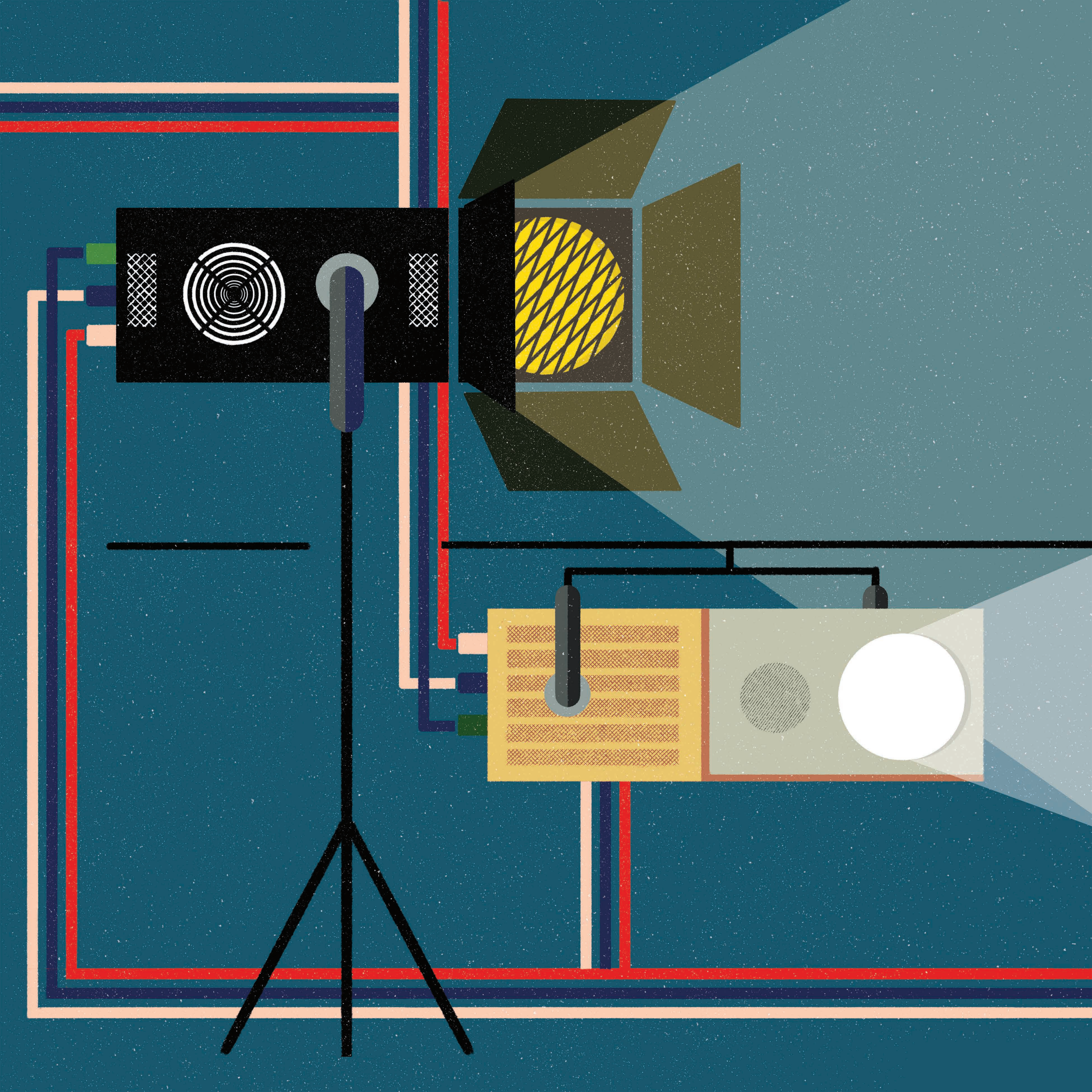
nad sceną

1. Znajdź miejsce, w którym jest najciemniej!
Możesz zrobić specjalny domek z koców i krzeseł.
2. Jeśli masz latarkę albo lampkę, oświetl ciemne miejsce i zobacz co widać.
3. Zobacz, co się stanie, gdy zaświecisz latarką na rękę – pojawi się cień!
4. Spróbuj swoją ręką zrobić cień małego królika lub innego zwierzątka, stwora, człowieka.
5. Połóż się na ziemi i zamknij oczy. Jakie dźwięki słyszysz, czy potrafisz je głośno powtórzyć?

Teatralne słówka:

Światło – w teatrze jest zazwyczaj ciemno, a światło dają bardzo duże lampy – reflektory. Mogą świecić na różne kolory!

Dźwięk – w teatrze są urządzenia, które potrafią udawać wszystkie dźwięki, jakie możesz usłyszeć na co dzień, nawet te najgłośniejsze – jak dźwięk samolotu czy grzmot błyskawicy!

Maluch

za sceną

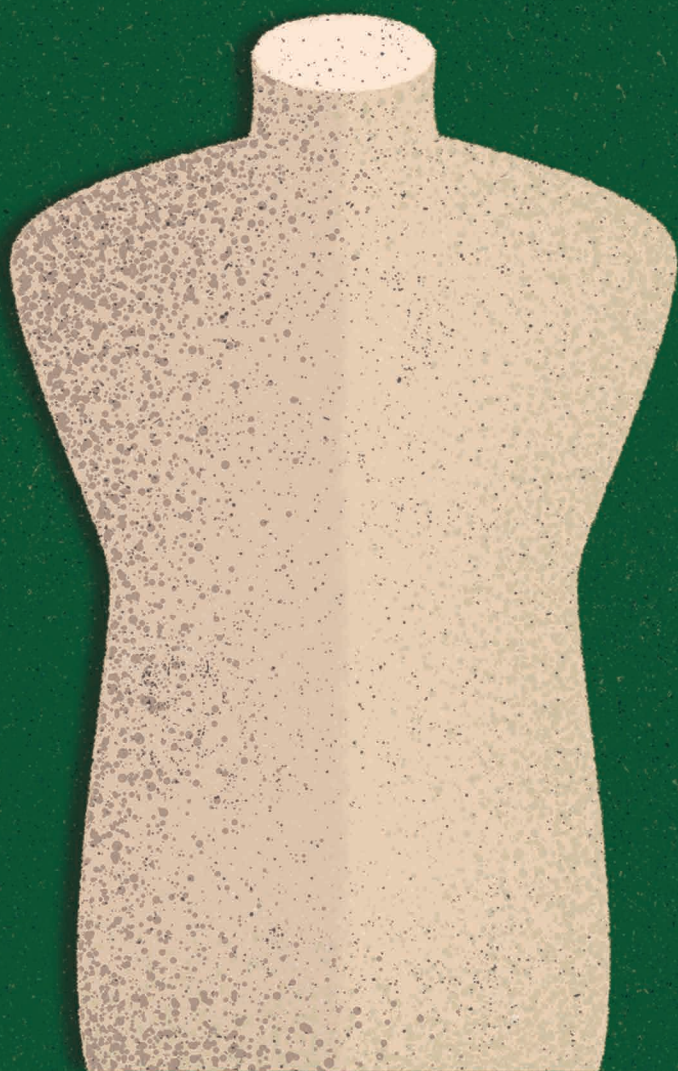
1. Rozejrzyj się po pokoju – czy widzisz jakieś ubrania? Złóż je w jednym miejscu i przygotuj swoją teatralną garderobę!
2. Załóż ubrania, stwórz swój kostium!
3. Kim jesteś w swoim kostiumie? Może wyglądasz jak babcia albo jak kotek?
4. Pokaż, jak się zachowujesz w swoim kostiumie – bądź jak aktorka lub aktor!

Teatralne słówka:

Aktor/ka – to pani lub pan, którzy grają w teatrze albo w filmach. Kiedy grają udają, że są kimś zupełnie innym. Mogą grać, że są na przykład lekarzem albo policjantem, ale też zwierzęciem – na przykład żabą lub ptakiem.

Kostium – to specjalne ubranie, które wkłada aktor/ka do grania. Kostium pokazuje, kim jest wtedy aktor/ka i kogo gra.

Garderoba – na pewno masz swoją garderobę – w domu czy żłobku, może to być twoja szafka z ubraniami. W teatrze znajduje się specjalne miejsce, gdzie są wszystkie ubrania dla aktorów przygotowane do grania na scenie. Aktor/ka przebiera się i maluje w garderobie!

Maluch

na scenie

1. Wyobraź sobie, że jedna część pokoju to scena – tutaj będziesz aktorem lub aktorką!
2. Załóż swój kostium i pokaż jak grasz!
3. Pamiętaj, żeby było cię widać i słychać na twojej scenie!
4. Zaproś kogoś do oglądania twojego przedstawienia!

Teatralne słówka:

Scena – to miejsce, gdzie grają aktorki i aktorzy.
Scena może być bardzo duża i wysoka, ale też mała i niska.

Przedstawienie – to historia, którą grają aktorzy.
Rozpoczyna się gdy zadzwonią trzy dzwonki i gdy tylko aktorzy pojawią się na scenie, a kończy brawami!

Kurtyna – to zasłona, która przed rozpoczęciem przedstawienia i po jego zakończeniu zakrywa scenę, tak że widzowie nie wiedzą co dzieje się za nią.

Malec

za sceną

1. Wyobraź sobie, że jesteś w teatralnej garderobie. Z ubrań i przedmiotów, które znajdziesz dookoła, możesz wymyślić i stworzyć sobie kostium!
2. Możesz wyciąć z papieru maskę. Wymyśl jaki ma charakter – czy jest wesół i śmieszny czy może smutny albo zły?
3. Nałóż kostium i maskę. Wymyśl imię dla swojej postaci! Jak się zachowujesz i co grasz?

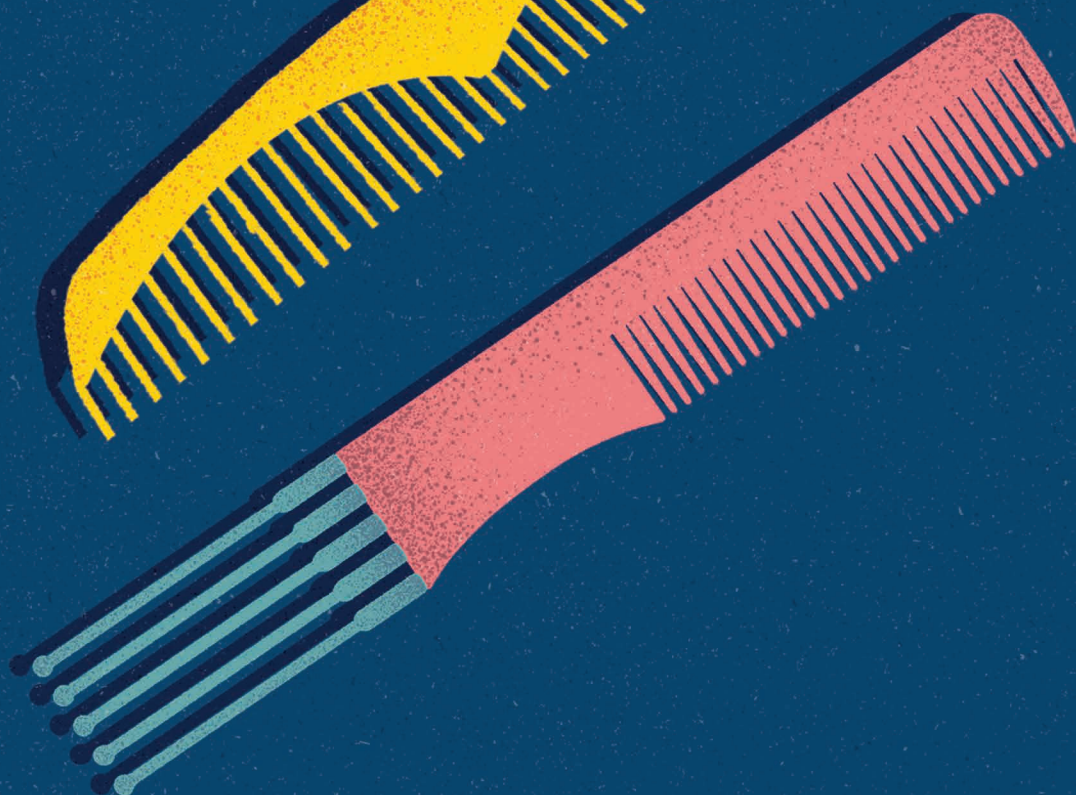
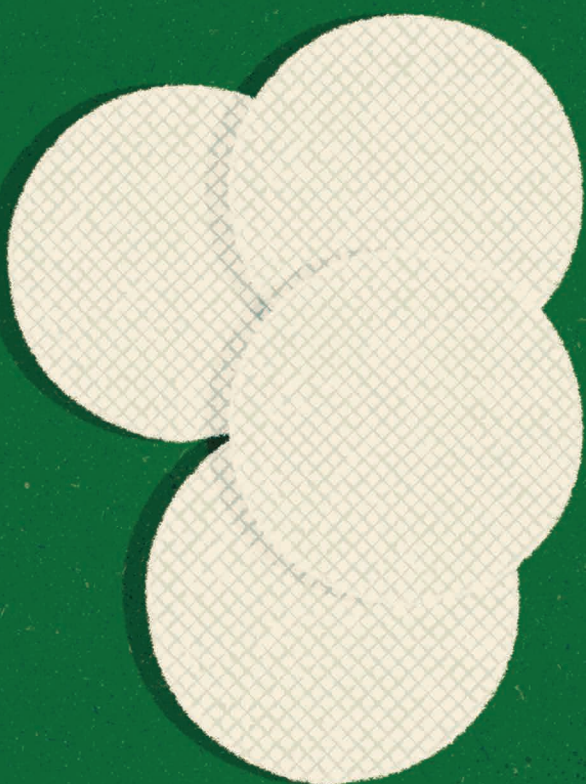
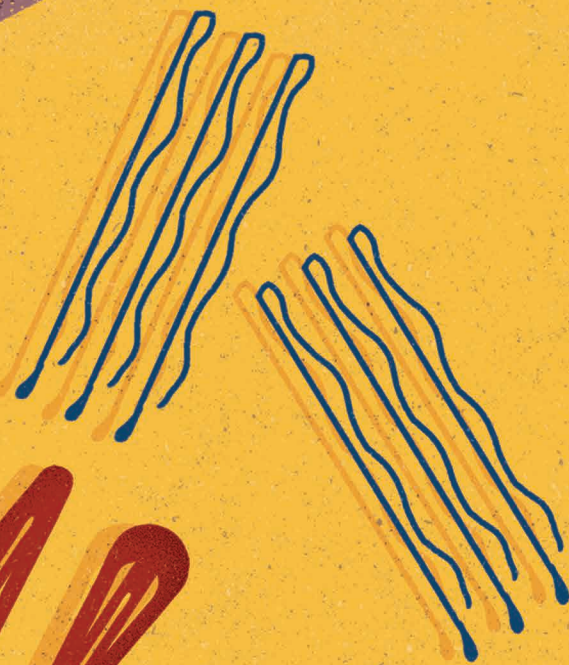
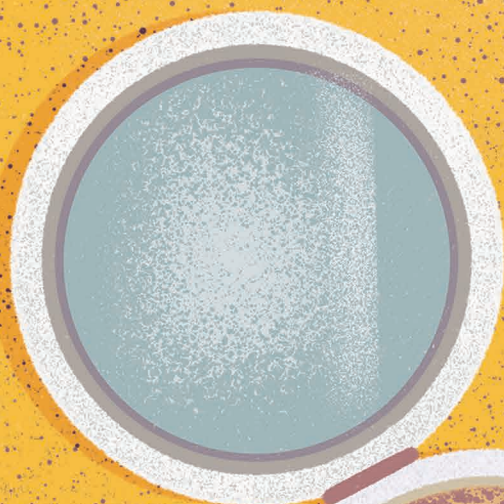
Teatralne słówka:

Aktor – to człowiek, który pracuje w teatrze lub w filmie i zajmuje się graniem różnych postaci – kiedy gra, udaje kogoś zupełnie innego!

Kostium – to specjalne ubranie, które zakładają aktorzy do grania na scenie. Kostiumy uszyte są tylko do grania w przedstawieniu.

Maska – to przykrycie całej lub tylko kawałka twarzy. Ma otwory na oczy i usta, może być zrobiona z papieru, drewna itd. Aktorzy czasami zakładają maski do grania na scenie.

Garderoba – specjalne miejsce w teatrze, gdzie aktorzy wkładają kostiumy i przygotowują się do wejścia na scenę. Pomaga im w tym garderobiana. Aktorzy mogą się także malować i wkładać maski.

Malec

nad sceną

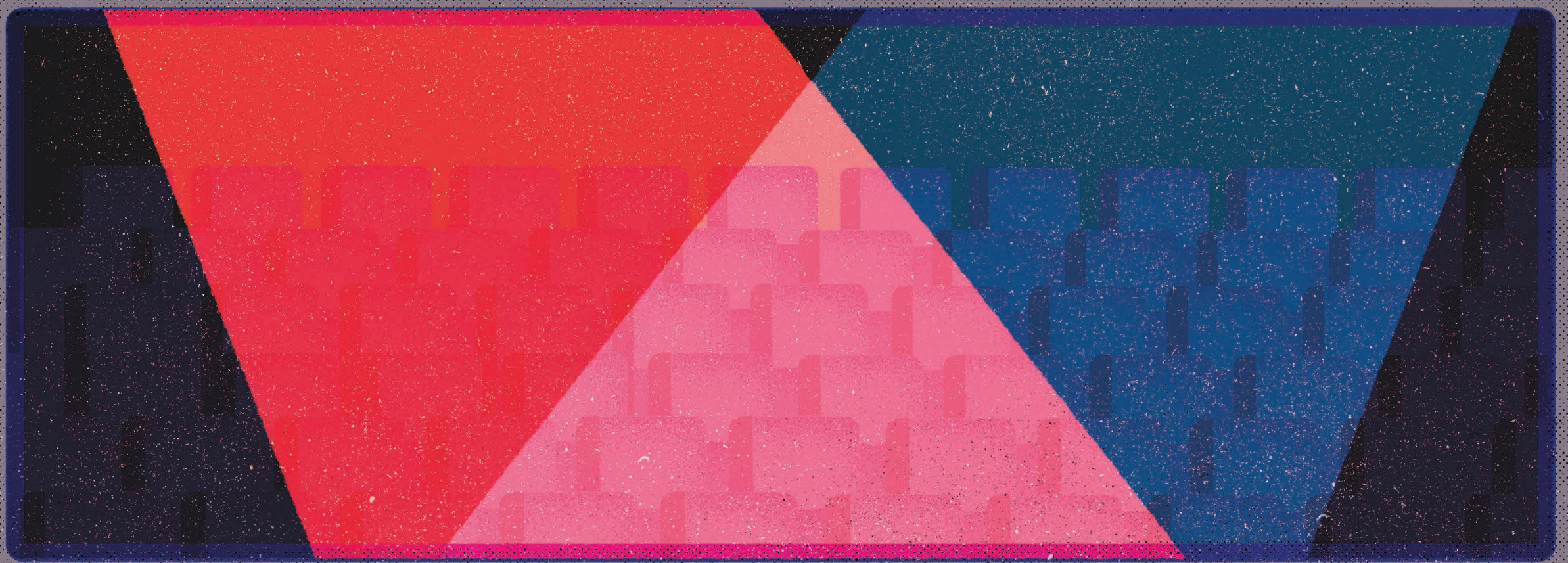
1. *Znajdź ciemne miejsce! Możesz na przykład zasłonić okno lub zgasić światło.*
2. *Poszukaj lampek, latarek i oświetl wybraną rzecz z każdej strony. Czy widzisz jakieś cienie?*
3. *Spróbuj zrobić cienie własną ręką.*
4. *Jakie dźwięki może wydawać cień?*
5. *Spróbuj włączyć muzykę i bawić się cieniem w rytm piosenki!*

Teatralne słówka:

Reflektor – to duża lampa w teatrze, która potrafi świecić na różne kolory. Zazwyczaj wisi wysoko. Osoba w teatrze, która potrafi kierować reflektorem to **oświetleniowiec**.

Dźwięk – teatralne dźwięki potrafią udawać dźwięki bardzo głośne jak dźwięk samolotu ale też ciche jak dźwięk małego deszczu.

Muzyka – w teatrze muzyka może być grana na żywo przez muzyków, ale też można ją tworzyć przy użyciu specjalnego miksera, gdzie jak w radiu można sterować głośnością. Osoba w teatrze, która zajmuje się pracą z dźwiękiem to **dźwiękowiec**.

Malec

na scenie

1. Podziel swój pokój na dwie części – scenę i widownię!
2. Wykorzystaj kostium i maskę, którą zrobiłeś z pierwszej karty gry lub stwórz i wymyśl nową postać!
3. Wymyśl, kogo zagrasz w swoim teatrze – co będziesz robić na scenie?
4. Jak się poruszasz? Czy gra muzyka?
5. Czy dobrze cię widać, a może chcesz się schować?
6. Kto będzie twoim widzem – niech usiądzie na widowni!
7. Na koniec poproś widownię o oklaski!

Teatralne słówka:

Scena – to miejsce, gdzie grają aktorki i aktorzy.

Przedstawienie – to historia, którą grają aktorzy.

Są przedstawienia, w których gra wielu aktorów, ale są też takie, gdzie występuje tylko jeden aktor lub aktorka.

Postać – to osoba, którą widzimy na scenie, przydarzają jej się różne przygody. Aktor udaje, że jest postacią.

Widownia – to miejsce, gdzie siedzą osoby, które oglądają spektakl.

Jedna osoba, która ogląda spektakl to widz. Jeśli byłeś lub byłaś w teatrze właśnie wtedy byłeś widzem, który siedział na widowni!

Oklaski – to brawa i podziękowanie od widzów dla aktorów.

Małolat

za sceną

1. Zbierz różne ubrania i przedmioty z pokoju i połóż je w jedno miejsce. To twoja teatralna garderoba i kostiumy dla twoich postaci.
2. Stwórz różne kombinacje kostiumów – możesz przymierzać ubrania w jednym kolorze albo założyć coś na opak!
3. Z papieru zrób maskę lub perukę albo kapelusz.
4. Kogo przypominają twoje stroje? Kim są twoje postaci? Jakie grasz role?
5. Wymyśl i jeśli potrafisz – zapisz historię, która może się przydarzyć twojej postaci.
6. Jeśli bawisz się w grupie – wymyślcie wspólną, krótką historię.

Teatralne słówka:

Aktor – człowiek, który zajmuje się grą w teatrze lub w filmie.

Postać – osoba, którą widzimy na scenie, w którą wciela się aktor.

Kostium – specjalne ubrania uszyte dla aktora przeznaczone do gry na scenie.

Maska – przykrycie całej lub tylko kawałka twarzy z otworami na oczy i usta. Może być zrobiona z różnych materiałów takich jak drewno czy papier.

Peruka – sztuczne włosy dla aktorki lub aktora.

Garderoba – specjalne miejsce w teatrze, gdzie aktorzy z pomocą **garderobianej** wkładają kostiumy i przygotowują się do wejścia na scenę. Garderobiana zajmuje się kostiumami.

Charakteryzatornia – miejsce w teatrze, gdzie **charakteryzatorka** lub **charakteryzator** robią aktorom makijaż, wkładają perukę. W charakteryzatorni można stworzyć na skórze aktora nieprawdziwe rany lub przyczepić specjalne woreczki ze sztuczną krwią!

Tekst – aktorzy uczą się tekstu, który potem mówią na scenie.

Teksty, czyli kwestie aktora składają się na jeden **teatralny scenariusz** dla wszystkich aktorów. Zapisane rozmowy między aktorami w tekście nazywamy **dialogiem**.

Małolat

nad sceną

1. Jesteś reżyserem przedstawienia – możesz wymyślić dźwięki, muzykę i światła, które wykorzystasz do zagrania scenki wymyślonej w pierwszej karcie gry.
2. Wymyślając dźwięki, możesz użyć własnego głosu ale także różnych odgłosów, które wydają przedmioty w twoim otoczeniu – zastanów się co głośno, a co cicho stuka? Jakie dźwięki mogą być Ci potrzebne? Możesz też włączyć muzykę z odtwarzacza.
3. Kiedy będziesz tworzyć światło, użyj lampek i latarek – zobacz, jakie dają efekty. Możesz też zasłonić okno!

Teatralne słówka:

Reflektor – lampa w teatrze, która oświetla scenę. Może świecić na różne kolory, oświetlać całą scenę lub tylko jej fragmenty. Światłem w teatrze zajmuje się **oświetleniowiec**.

Dźwięk – teatralne dźwięki naśladują dźwięki z codziennego życia takie jak: tętent kopyt czy dźwięk wybuchu wulkanu. Osoba zajmująca się dźwiękiem w teatrze – **dźwiękowiec** – może też wymyślać własne, nowe dźwięki.

Muzyka – w teatrze może być grana na żywo przez muzyków, ale też można ją puszczać przy użyciu specjalnego miksera, gdzie można nią dowolnie sterować specjalnymi suwakami.

Reżyser – to osoba, która wymyśla jak ma wyglądać cały spektakl! Daje aktorom rady, jak mogą zagrać swoje role. Zastanawia się nad wszystkim – od tekstu, dźwięku aż po światła i kostiumy. Pracuje ze specjalistami w teatrze i rozmawia o swoich pomysłach zarówno z aktorami, jak i oświetleniowcami, dźwiękowcami czy garderobianą!

Inspicjent – to osoba, która czuwa nad tym, żeby spektakl był zagrany zgodnie z planem. Pilnuje i rozmawia ze wszystkimi osobami, którzy pracują przy spektaklu. Ma specjalną krótkofalówkę, przez którą rozmawia na przykład z dźwiękowcami i oświetleniowcami. To osoba, która podczas spektaklu pilnuje wszystkich szczegółów!

Małolat

na scenie

1. Wyznacz miejsce dla twojej sceny i wskaż, gdzie jest widownia. Zaraz zagrasz przedstawienie!
2. Użyj wymyślonych dźwięków, muzyki i światła.
3. Możesz też dodać swoją scenografię – możesz przemeblować pokój albo stworzyć nowe elementy potrzebne do twojej scenki? Użyj wszystkiego, co masz pod ręką!
4. Odegraj wymyśloną scenę w kostiumach z twoimi postaciami przodem do widowni.
5. Jeśli nie pamiętasz tekstu, nie przejmuj się – możesz improwizować!
6. Widzowie niech nie zapominają o oklaskach!

Teatralne słówka:

Scena – miejsce gry aktorów.

Przedstawienie – odegranie sztuki teatralnej, która została zapisana w **scenariuszu teatralnym**. W przedstawieniu może wystąpić jeden lub więcej aktorów.

Scenografia – duże elementy na scenie, które pokazują widzom, gdzie odbywa się akcja spektaklu np. drzewa i ściany domu, które pokazują, że postaci są w domku w lesie.

Rekwizyt – mały przedmiot, który aktor wykorzystuje podczas gry w spektaklu np. grzebień, którym aktor czesze się na scenie albo łyżka, którą je zupę.

Improwizacja – jeśli aktor zapomniał tekstu na scenie – improwizuje, czyli nie mówi dokładnie tego, czego nauczył się na pamięć, ale wymyśla na oczekaniu nowy tekst. Można improwizować całe sceny! Na co dzień też improwizujemy – jeśli nie wiemy, jak się zachować, a jednak udaje się coś powiedzieć i zrobić!

Widownia – to miejsce, gdzie siedzą osoby, które oglądają spektakl. Osoby, które siedzą na widowni nazywamy widzami lub publicznością.

Oklaski – brawa dla aktorów. Oklaskami widzowie dziękują artystom za przedstawienie!

